

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd – y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

SeneddDCC@senedd.cymru

24 Mawrth 2022

Annwyl Huw

Diolch am adroddiad y Pwyllgor ar 17 Mawrth ar y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3 a Memorandwm Rhif 4) ar y Bil Diogelwch Adeiladau (y Bil). Gweler argymhellion y Pwyllgor ynghyd â'm hymateb innau isod.

Argymhelliad 1. *Dylai'r Gweinidog, cyn y ddadl ar y cynnig cydsyniad deddfwriaethol perthnasol, roi esboniad pellach a llawn o ran y datganiadau a wnaed ym mharagraff 48 o Femorandwm Rhif 3, a mynd i'r afael yn benodol â'n pryderon ym mharagraffau 80 ac 81 o'n hadroddiad.*

Ymateb

Mae sut i fynd ati i wneud iawn ar ran perchnogion cartrefi yn gymhleth, ac mae nifer o godau ymarfer o fewn y diwydiant, sy'n gwneud pethau'n anodd. Pan aiff rhywbeth o'i le, yn amlwg dylai adeiladwyr tai a darparwyr gwarant gyflawni eu rhwymedigaethau ac unioni'r sefyllfa. Fodd bynnag, mae yna fylchau yn y ddarpariaeth ar hyn o bryd y mae angen mynd i'r afael â nhw, ac mae'r rheolaeth dros sefyllfaoedd o'r fath yn sicr o fantais i'r datblygwr. Nod creu rôl yr Ombwdsmon Cartrefi Newydd yw ceisio unioni'r cydbwysedd hwnnw, fel bod y broses o ddatrys anghydfod yn deg i bawb.

Ni fydd gweithredu systemau gwahanol ar draws gwahanol rannau o'r DU yn helpu i leihau'r cymhlethdod i berchnogion cartrefi. Bydd cael dull safonol, a roddir ar waith ar adeg benodol ar draws pob rhan berthnasol o'r DU (Cymru, Lloegr a'r Alban ar hyn o bryd), yn lleihau'r dryswch i achwynwyr a datblygwyr fel ei gilydd.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cydnabyddir bod gan y Senedd gymhwysedd i basio deddfwriaeth gynhwysfawr a allai gael yr un effaith, i raddau sylweddol, â darpariaethau'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd yn y Bil Diogelwch Adeiladau. Fodd bynnag, rydym wedi nodi ein bod am fynd ati'n bragmataidd i ddefnyddio deddfwriaeth y DU wrth gyflawni amcanion Llywodraeth Cymru mewn meysydd datganoledig.

Ym mharagraff 81 ei adroddiad ar Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol Rhif 3, gofynnodd y Pwyllgor 'a yw'r Gweinidog o'r farn y byddai ceisio caniatâd o'r fath yn ei ddileu'n barhaol o gymhwysedd y Senedd fel y'i nodir yn Neddf 2006, ac felly'n lleihau ei chymhwysedd?' Oni bai bod Llywodraeth Cymru wedi sicrhau'r diwygiad perthnasol i ychwanegu'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd at y cyrff trawsffiniol yn Atodlen 7B o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, gallai'r gofyniad i gael cydsyniad un o Weinidogion Llywodraeth y DU cyn deddfu ynghylch mecanwaith unioni benodol i Gymru fod wedi effeithio ar allu'r Senedd i ddeddfu'n rhydd yn hyn o beth. Fodd bynnag, gan fod diwygiad o'r fath wedi'i sicrhau, nid yw'n ofynnol i'r Senedd gael cydsyniad un o Weinidogion Llywodraeth y DU cyn mynd ati i ddileu neu addasu swyddogaethau'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd.

Argymhelliad 2. *Unwaith eto, gofynnwn i'r Gweinidog, a holl Weinidogion Cymru, sicrhau bod memoranda cydsyniad deddfwriaethol a osodir gerbron y Senedd yn cynnwys gwybodaeth lawn, gywir a thryloyw, ac yn cyflawni'r hyn sy'n ofynnol o dan Reol Sefydlog 29.*

Ymateb

Rwy'n cydnabod pwysigrwydd memoranda cydsyniad deddfwriaethol clir i alluogi'r pwyllgor, a phartion eraill sydd â diddordeb, i asesu deddfwriaeth sy'n effeithio ar Gymru. Byddaf yn gofyn i'm swyddogion gydgysylltu â'u cymheiriaid ynghylch sut caiff diwygiadau eu cyfeirnod i er mwyn gallu sicrhau croesyfeirio cliriach.

Wrth ymateb i rai o bwyntiau eraill eich adroddiad, rwy'n cynnig yr ymateb ychwanegol canlynol. Rwy'n nodi eich siom ynghylch fy marn ei bod yn "ymarferol ac yn briodol i'r Ysgrifennydd Gwladol gychwyn darpariaethau'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd". Fodd bynnag, gan y caiff swyddogaeth yr Ombwdsmon Cartrefi Newydd ei rhoi ar waith ar adeg benodol, credaf ei bod yn briodol i'r Ysgrifennydd Gwladol gychwyn y darpariaethau. Bydd hyn hefyd yn helpu i sicrhau eglurder wrth gyfathrebu gwybodaeth ynghylch yr Ombwdsmon.

Rwy'n cydnabod y safbwynt canlynol a fynegir gennych: "Nid ydym o'r farn ei bod yn ddigonol nac yn briodol na fydd gan y Senedd (na Gweinidogion Cymru) rôl ffurfiol cyn i'r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi a chymeradwyo cod ymarfer ynghylch y safonau ymddygiad ac ansawdd y gwaith a ddisgwylir gan aelodau o gynllun yr Ombwdsmon Cartrefi Newydd". Fodd bynnag, oherwydd y rhesymau a roddwyd mewn ymateb i Argymhelliad 1, mae yna ddadl gref pam y dylai'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd fod yn gorff trawsffiniol yn hytrach nag yn benodol i Gymru. At hyn, mae [ymateb Llywodraeth y DU](#) i'r ymgynghoriad: [Redress for Purchasers of New Build Homes and the New Homes Ombudsman](#), sy'n ymchwilio i fanylion y ddeddfwriaeth arfaethedig ac i sut y caiff swyddogaeth Ombwdsmon Cartrefi Newydd ei darparu, yn nodi bod 91% o'r ymatebwyr yn cytuno y dylai cylch gwaith yr Ombwdsmon Cartrefi Newydd fod yn gorff ar gyfer y DU gyfan.

Mae swyddogion wedi gweithio'n agos iawn gyda Llywodraeth y DU i sicrhau bod gan Weinidogion Cymru rôl ffurfiol a phwrpasol. Mae'r darpariaethau penodol ar wyneb y Bil i ymgynghori yn gosod dyletswydd statudol ar yr Ysgrifennydd Gwladol i ymgynghori â Gweinidogion Cymru ar wahanol elfennau o ddarpariaethau'r Ombwdsmon Cartrefi Newydd, gan gynnwys cyhoeddi, diwygio neu ddisodli cod ymarfer. Rydym yn disgwyl gweld trafodaeth yn gynnar mewn proses, wrth i elfennau gael eu ffurfio, ac i safbwyntiau Gweinidogion Cymru gael eu hystyried wrth gwblhau'r cynigion yn derfynol.

Mae'r darpariaethau yn y Bil yn adlewyrchu graddau'r cydweithredu a'r ymgysylltu cynhyrchiol â Llywodraeth y DU.

Yn gywir

Julie James AS/MS

Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change